

Nära Mat: Norrbottens livsmedelsstrategi 2022–2030

NÄRPRODUCERAT

LOKALOOLAT

NÄRPRODUCERAT

NÄRPRODUCERAT

NÄRPRODUCERAT

NÄRPRODUCERAT

Innehåll

FÖRORD	4
VÅR STRATEGI	7
STRATEGISKA MÅL	11
VARFÖR MER NORRBOTTNISK MAT PÅ TALLRIKARNA?	12
HUR SKA DET GÖRAS?	13
FRAMGÅNGSFAKTORER	14

Förord

Livsmedelskedjan definieras i Sverige som samhällsviktig verksamhet, vilket tydligt synliggör att en trygg och hållbar livsmedelskedja berör alla våra samhällsinvånare. Tillgång till bra mat och vatten är essentiellt för oss alla. Konkurrenskraftiga livsmedelsföretag i Norrbottens län bidrar till en stabil och långsiktigt hållbar regional samhällsutveckling där miljömässig, ekonomisk och social hållbarhet är varandras förutsättningar och stöd.

Alla norrbottningar, boende från fjäll till kust, ska ha tillgång till och möjlighet att äta bra och hälsosam mat utan att det orsakar ökad miljöbelastning i närheten eller på andra platser i världen. Detta är i överensstämmelse med det övergripande målet i svensk miljöpolitik, det så kallade Generationsmålet, men också en del i arbetet med de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030. Våra naturgivna förutsättningar för livsmedelsproduktion är goda och det är absolut nödvändigt att viktiga resurser, så som mark och vatten, nyttjas på ett hållbart sätt genom att bruka dem för vår livsmedelsproduktion.

Norrbottnisk livsmedelsproduktion med unika råvaror och måltidsupplevelser, är också en viktig motor för besöksnäring och för norrbottniskt näringsliv. Vi vill kunna erbjuda ett attraktivt Norrbotten med en attraktiv matmarknad. Ett Norrbotten med levande natur- och kulturmiljöer, med öppna landskap där både våra egna invånare och besökare från andra delar av landet eller världen trivs och kan njuta med alla sina sinnen.

Människor ska äta norrbottnisk mat med stolthet. Ökad medvetenhet och kunskap om hållbar konsumtion, med de norrbottniska livsmedlens mervärden och folkhälsa i fokus, är en viktig målsättning för att nå vår vision. Kunskapsöverföring och kunskapsimplementering där fakta grundar sig på vetenskap och inte ställer grupper mot varandra. Där vi i Norrbotten tillsammans kan verka för en ökad cirkulär ekonomi för att ta vara på våra norrbottniska resurser på ett ansvarsfullt sätt.

Livsmedelsproduktionen i Norrbottens län har sedan en längre tid stadigt minskat och försörjningsförmågan av mat beräknas ha halverats under den senaste 20 års perioden. Sedan 2015 har aktörer från olika delar av livsmedelskedjan, gemensamt genomfört första delen i ett strategiskt arbete för att bryta den negativa trenden och ge bättre förutsättningar för primärproduktion, förädling och konsumtion av norrbottniska livsmedel. Länsstyrelsen i Norrbotten, Region Norrbotten, Norrbottens kommuner och LRF Norrbotten verkar för hållbar utveckling. En hållbar livsmedelskedja är avgörande för en tryggad försörjningsförmåga av mat och vatten, för en hållbar regional samhällsutveckling och för Norrbottens attraktivitet.

Nära Mat: Norrbottens livsmedelsstrategi presenterar en gemensam vision och målbild för vad länets aktörer tillsammans ska verka för att uppnå i Norrbottens län.

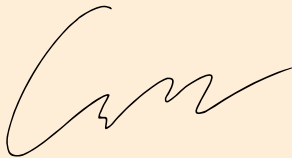
Länsstyrelsen i Norrbotten, Region Norrbotten, Norrbottens kommuner och LRF Norrbotten står gemensamt bakom detta arbete.

Lotta Finstorp,
Landshövding

Tomas Vedestig,
Regionala utvecklingsnämndens ordförande

Claes Nordmark,
ordf Norrbottens kommuner

Jenny Karlsson,
ordf LRF Norrbotten

**Vision 2030:
Mer
norrbottnisk
mat på
tallrikarna!**

Människor äter och producerar norrbottnisk mat med stolthet. Norrbottningarnas behov av bra mat från länet är tillgodosett. Livsmedelssektorn är utvecklad på ett långsiktigt hållbart sätt med en ökad

konkurrenskraft och produktivitet som bidrar till cirkulär ekonomi. Alla led i värdekedjan stimuleras så att vi tar vara på våra norrbottniska resurser och potential på ett ansvarsfullt sätt.

Vår strategi

Skapa ökad medvetenhet och intresse för norrbottensk livsmedelsproduktion.

Bidra till att en mångfald av livsmedelsproduktioner och företagsstrategier utvecklas.

Stimulera utvecklingen av olika värdekedjor.

Genomförandet ska genomsyras av hållbarhet*, långsiktighet och utvecklande samarbeten.

ARBETE SKA KOPPLAS TILL GLOBALA MÅLEN I AGENDA 2030

*VAD MENAS MED HÅLLBARHET?

Ekonomisk hållbarhet?

I strategin menas att företagen i värdekedjan har bra vinstmarginal, god lönsamhet och god ekonomisk styrka. En attraktiv matmarknad bidrar till ökad cirkulär ekonomi och konkurrenskraftiga företag i hela värdekedjan som utvecklar sin verksamhet för framtiden.

Social hållbarhet?

I strategin menas att det finns en hög attraktionskraft i branschen, som upplevs som en framtidsbransch och är i framkant. Stoltheten, respekten och yrkesstatusen är hög i livsmedelssektorn och i samhället. Företagare och medarbetare trivs och utvecklas tillsammans. Arbetsplatserna är jämlika och jämställda. Kund och producent kommer närmare varandra.

Miljömässig hållbarhet?

I strategin menas att verksamheterna har en mycket god miljöprestanda och djuromsorg med en hög produktivitet genom hela värdekedjan för att bidra till en låg miljöbelastning. Verksamheterna ger förutsättningar för biologisk mångfald och bidrar till en grön omställning med minskat nyttjande av fossil energi. Det finns en god kapacitet för att hantera olika typer av risker i verksamheterna.

Strategiska mål

- 1. ÖKAD LÖNSAM PRODUKTION AV NORRBOTTNISK MAT**

Volymen av norrbottnisk mat har ökat och lönsamheten i företagen är god.
- 2. ÖKAT VÄRDE FRÅN PRODUKTION AV NORRBOTTNISK MAT**

Värdet från produktionen av norrbottnisk mat har ökat per enhet.
- 3. HÖJD LIVSMEDELSBEREDSKAP I NORRBOTTEN, MED PRODUKTION SOM ÄR MOTSTÅNDSKRAFTIG MOT RISKER**

En robust norrbottnisk livsmedelsproduktion och dess värdekedjor tryggar tillgången på mat och vatten även vid samhällsstörningar.
- 4. KUNDERNA KÖPER MER NORRBOTTNISK MAT GENOM**
 - a. Ökad kunskap om hållbar konsumtion**

Kunskaper om norrbottnisk produktion, dess mervärden och hälsosamma matval genom norrbottnisk mat har ökat.
 - b. En utvecklad och attraktiv norrbottnisk matmarknad**

Andelen norrbottnisk mat har ökat i butik, på restauranger, vid event och i offentliga kök. Den regionala maten är lätt att hitta. Mat och produkter utvecklas kreativt och serveras med stolthet.
- 5. PRODUKTIONEN AV NORRBOTTNISK MAT HAR EN STÖRRE DEL I SAMHÄLLETS UTVECKLING OCH PLANERING**

Produktionen av norrbottnisk mat ses som en viktig strategisk fråga och prioriteras av samhället.
- 6. NORRBOTTNISK MAT BIDRAR TILL ATT UTVECKLA CIRKULÄR EKONOMI**

Ökad produktion och konsumtion av norrbottnisk mat har bidragit till cirkulär ekonomi, den gröna omställningen och Agenda 2030.

Varför mer norrbottnisk mat på tallrikarna?

Med mer norrbottnisk mat på tallrikarna stärks lönsamheten i de norrbottniska livsmedelsföretagen.

Med mer norrbottnisk mat på tallrikarna ökar vår försörjningsförmåga av bra mat till länets invånare.

Med mer norrbottnisk mat på tallrikarna avlastas det globala miljöavtrycket från länets matkonsumtion.

Med mer norrbottnisk mat på tallrikarna ökar vi den biologiska mångfalden i Norrbottens odlingslandskap.

Mer norrbottnisk mat på tallrikarna bidrar till en näringsriktig kost med hälsofördelar.

Med mer norrbottnisk mat på tallrikarna stärks den norrbottniska attraktiviteten i form av unika måltidsupplevelser och matkultur från fjäll till kust.

Mer norrbottnisk mat på tallrikarna bidrar till cirkulär ekonomi i länet och en hållbar samhällsutveckling där miljömässig, ekonomisk och social hållbarhet är varandras förutsättningar och stöd.

Hur ska det göras?

För att förverkliga vår vision om mer norrbottnisk mat på tallrikarna krävs vilja, resurser, övertygelse och mod. Hela Norrbottens livsmedelskedja är nyckelaktörer för att visionen Mer norrbottnisk mat på tallriken ska uppnås. Politiker, kommuner, myndigheter, kunskaps- och utbildningsinstanser samt offentliga och privata finansiärer ska möjliggöra för hela Norrbottens livsmedelskedja att visionen Mer norrbottnisk mat på tallriken kan uppnås.

VIKTIGA INSATSER FÖR ATT MÅLEN SKA UPPNÅS

- Produkt- och marknadsutveckling i hela värdekedjan
- Inspirations- och motivationsaktiviteter
- Kompetensutveckling
- Innovationsarbete
- Olika strategiska utvecklingsprojekt
- Informationsaktiviteter
- Aktivt samarbete mellan organisationer och företag

HANDLINGSPLAN

I strategins handlingsplan utvecklas dessa insatser till konkreta åtgärder som bidrar till att målen uppnås.

Genomförandet av strategin ska genomsyras av hållbarhet*, långsiktighet och utvecklande samarbeten.

Framgångs- faktorer

För att uppnå gemensamma mål krävs att länets aktörer tillsammans har som utgångspunkt att:

- Vi har väl fungerande strukturer i Norrbotten som trots stora ytor och avstånd skapar en närhet mellan människor som därmed kan stödja en förändring.
- Företagsamhet och efterfrågan styr ett innovativt arbetssätt för ökad lönsamhet och resurseffektivitet.
- Vi har vilja, resurser, övertygelse och mod.
- Stolta matproducenter, matkreatörer och konsumenter själva driver en positiv utveckling.
- Traditioner och en stark kultur, med en norrbottnisk matidentitet som är förknippad med våra naturgivna resurser och förutsättningar, bidrar till unika råvaror och måltidsupplevelser.
- Vi samarbetar lokalt, regionalt, nationellt och internationellt.

 [Nära Mat: Norrbottens livsmedelsstrategi](#)

 [@nara_mat](#)

 [Nära Mat podden](#)

 [Mer norrbottnisk mat på tallriken](#)

 [#näramat](#)
[#mernorrbottniskmatpåallriken](#)
[#näramatpodden](#)

www.näramat.nu